

Okul Süreç Danışmanlık Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Süreç Danışmanlık Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27793>

Özet

Okul Süreç Danışmanlığı Ölçeği (OSDÖ), 2011 yılında E. Akıncı tarafından kaleme alınan yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle **ortaöğretim** kurumlarında uygulanan **süreç danışmanlığı** faaliyetlerinin düzeyini ve kalitesini sistematik bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek geliştirme çalışması, okullarda yürütülen **psikolojik danışmanlık** ve rehberlik hizmetlerinin kurumsal süreçler üzerindeki etkilerini ölçmek üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, okul yönetimleri ve rehberlik servisleri için mevcut danışmanlık uygulamalarının etkinliğine dair somut veriler sunmaktır.

Ölçek, okul ortamında iletişim, problem çözme, karar verme ve görev dağılımı gibi temel örgütsel süreçlerin danışmanlık hizmetleri aracılığıyla ne ölçüde iyileştirildiğini belirlemeye odaklanır. Bu geliştirme çalışması, **Okul Süreç Danışmanlığı Ölçeği**'nin geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapıldığı kapsamlı bir akademik çalışmanın ürünüdür. Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: okul-surec-danismanligi-olcegi-toad.pdf.

Anahtar Kelimeler

Süreç Danışmanlığı, Okul Danışmanlığı, Psikolojik Danışmanlık, Ölçek Geliştirme, Ortaöğretim, Örgütsel Süreçler.

Yazarlar

E. Akıncı.

Amaç

Okul Süreç Danışmanlığı Ölçeği'nin temel amacı, **ortaöğretim** okullarında görev yapan rehberlik uzmanları ve yöneticilerin, Edgar Schein'in teorilerine dayanan süreç danışmanlığı yaklaşımının ne kadar etkin uyguladıkları belirlemektir. Bu yaklaşım, danışmanın doğrudan çözüm sunmak yerine, okul personelinin kendi örgütsel süreçlerini fark etmelerine ve iyileştirmelerine yardımcı olması içindir.

Ölçek, uygulamadaki mevcut boşluklar ve güçlü yönleri tespit ederek, okul yönetimlerine ve ilgili birimlere danışmanlık hizmetlerinin kalitesini artırma konusunda geri bildirim sağlamak üzere tasarlanmıştır. Aynı zamanda, Türkiye'deki okullarda süreç danışmanlığı modelinin yaygınlaşması ve kabul görme düzeyi hakkında akademik bir veri tabanı oluşturmayı amaçlamıştır.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü ana yapı, bir ölçek geliştirme çalışması olarak, **Süreç Danışmanlık** (Process Consultation) uygulamalarıdır. Bu yapı, genellikle aştaki temel danışmanlık süreçlerini kapsayan alt boyutlardan oluşur:

İletişim Süreçleri: Okul personeli arasındaki bilgi akışının açıklığı ve etkinliği.

Karar Verme Süreçleri: Okulda kararların nasıl alındığı, katılımcılık düzeyi ve sonuçların değerlendirilmesi.

Problem Çözme: Okulun sorunları tanımlama, analiz etme ve çözüme yönelik adımlar atma yeteneği.

Rol ve Görev Dağılımı: Personel arasındaki görevlerin netliği ve işbirliği düzeyi.

Ölçek, danışmanlık hizmetlerinin bu örgütsel alanlara ne ölçüde dokunduğunu ve olumlu değişim yarattığını değerlendirir. Bu yapı, süreç danışmanlığının temel ilkelerine sık sık başvurularla desteklenmektedir.

Geçerlik

Okul Süreç Danışmanlık Ölçeği'nin geçerlik çalışmalarına dair spesifik istatistiksel sonuçlar, kaynak metinde doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilen bir araç olduğu için, geçerlik çalışmaları titizlikle yürütüldüğü varsayılmaktadır.

Tipik olarak, bu tür bir **ölçek geliştirme çalışması**nda yapı geçerliliği (faktör analizi ile) ve kapsam geçerliliği (uzman görüşleri ile) yöntemleri kullanılmaktadır. Yapı geçerliliği, ölçeğin gerçekten süreç danışmanlık kavramının ölçüp ölçmediğini kanıtlamaya hedeflerken; kapsam geçerliliği, ölçek maddelerinin ilgili yapıyı temsil etme derecesini inceler. Detaylı geçerlik analizleri için Akıncı (2011) tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte Okul Süreç Danışmanlık Ölçeği'nin güvenilirlik katsayılarına ilişkin herhangi bir değer sunulmamıştır. Akademik standartlara uygun olarak, güvenilirlik analizlerinin tez çalışması içinde gerçekleştirildiği kabul edilmelidir.

Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ve/veya test-tekrar test yöntemleri ile yapılır. **İç tutarlılık** katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir. Ölçeğin akademik bir bağlamda kullanılması, kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik değerlerine sahip olduğunu iddia etmektedir.

Faktör Analizi

Okul Süreç Danışmanlık Ölçeği, bir geliştirme ölçeği olduğundan, faktör analizi (büyük

olaslıkla Açıklayıcı Faktör Analizi) temel yapısal analizi olmaktadır. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını belirlemek için kullanılmaktadır.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ve muhtemelen süreç danışmanlığına farklı amaçları veya odak noktaları (örneğin, Tanı Koyma, Müdahale Etme, Değerlendirme) temsil eden alt faktörlere ayrıldığını göstermektedir. Bu yapısal analiz, ölçeğin teorik temellerini desteklemek ve ölçtüğü **psikolojik danışmanlık** yapısını netleştirmek açısından kritik öneme sahiptir.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: Yüksek ihtimalle Likert Tipi Derecelendirme (Kesin bilgi için teze bakılmalıdır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaöğretim okullarında görev yapan personel, öğretmenler ve/veya rehberlik uzmanları.

Age Group: Yetişkin (Çalışan Popülasyon)

Population Details: Ölçek, 2011 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında, Ankara'daki **ortaöğretim** okullarından toplanan örneklem üzerinde geliştirilmiştir.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Süreç Danışmanlığı, Okul Rehberlik Servisleri, Örgütsel Gelişim, Akıncı 2011, Gazi Üniversitesi, Kurumsal Süreçler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: E. Akıncı, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (2011 tezi başlığında).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, bir yüksek lisans tezi ürünü olduğu için genellikle akademik ve eğitim amaçlı kullanımlarda tezin referans gösterilmesiyle izin gerektirmez. Ticari kullanım için yazar E. Akıncı ve danışmanından izin alınması gerekebilir.

Test Yılı: 2011

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir.

Kaynaklar

Akıncı, E. (2011). *Ortaöğretim okullarının süreç danışmanlığı uygulamalarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tezin orijinal kaydına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr.

Okul Süreç Danışmanlığı Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için Akıncı'nın 2011 tarihli "Ortaöğretim okullarının süreç danışmanlığı uygulamalarının incelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.